

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrsko slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto:
 doma . . . . . 3 K.
 v Ameriko . . . . . 6 K.
 Za naročnike Marijinoga lista, če se jih več na
 eden naslov pošila, doma . . . . . 2 K.
 v Ameriko vsakom na njegov naslov . . . . . 5 K.
 Cena ednoga falata je domá za naročnike Marijinoga
 lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov.

Dobijo se
 Novine, Marijin list i Kalendar Srca Jezušovoga pri
KLEKL JOŽEFI,
 vpok. pleb. v Čerensovcih,
 Cseröld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomi
 moro pošilati.

Cena Novin z Marijinim listom i Kalendarom Srca
 Jezušovoga vkúp je na leto:

domá, če za več naročnikov na eden naslov se
 pošilajo . . . . . 4 K
 če samo za ednoga . . . . . 5 K.
 v Ameriko vsakom naročniki na njegov lasten
 naslov . . . . . 8 K

POSVETILNA MOLITEV.*)

SLUŽBENA MOLITEV SOMBOTELSKÉ PŮŠPEKIJE 1915-GA LETA, 1-GA JANUARA.

Gospon Jezuš, komi je nebeski Oča v dedščino dáo národe i v posestvo celo zemlo, k tebi se obrnémo v težavnih dnevaj skúšnje ino te vrelo prosimo, vzemi v obrambo svojo dedščino, našo vogrsko domovino, krvavečo se pod vdárcem boja. Spomeni se pobožnosti naših očakov, ki so se za slávo tvojega Imena borili; spomeni se krvi mantrnikov, štera je na to zemlo tekla; spomeni se molitve verespovednikov ino devic, štera se skoz jezero let zdigávlé k Tebi za bláženstvo domovine. Tak vnoğokrát smo že kušali moč tvoje obrambe vu vremeni nevarnosti, ka zdaj s vŭpanjom stopimo pred prag tvojega oltára v težavnom časi, kda boj teče na življenje i smrt. Prosimo tvoje presvéto Srcé, ki je to držanje v svojo lŭbezen sprijelo: naj vlejí na nás svojo od vse vučenosti vekšo lŭbezen; naj milostivno dopústi, da našega apoštolskoga krála, ki korono svetoga Števana nosi, pŭšpeke naše domovine, svetske oblásti, junačko vojsko ino vse verne Njemi posvetimo.

Tvoje božansko Srcé je oblŭbilo, da nas s obilnostjov svojih blagoslovov obda; da mir, podpora i tolažbo podeli vsem tistim, ki je častijo. Ovo, mi vsi, podložniki stiskane vogrsko domovine, se posvetimo zdaj tvojimi presvetomi Srci ino prosimo miloščo zmáge vu pravičnom boji za pravico, i blagoslov stálnoga mira. Tvoje presvéto Srcé je s prelevanjem svoje dráge krvi zmágalo neprijátla zveličanja človečega roda. Prosimo te, dopústi, naj bo to zmagovito Srcé zmagovita zastava naše vojske, vŭpanje trpečih starišov, tolažba zapŭščenih dovic i sirot. Vzemi

té národ v svoja očinska naroča, kak si vučenika lŭbezni na predvečer svojega trpljenja k Srci stisno. Ti, ki neščeš smrti grehšnika, včini, ka de tvoje božansko Srcé blázeni počitek naših v boji zgŭbljenih junákov.

Prikapči žive tak tesno k sebi, ka se nigdár več od tebé ne odtrgnejo. Zažgi v naših srcah plamén svoje lŭbezni! S vešéljom ti dámo svoje srcé, da je spodobne včiniš po svojem Srci.

Známo, da smo nevredni tvoje milošče, da smo si zaslužili z svojimi grehami te grozen vdarec, šteri nam teži domovino i njo správi vu velko žalost. Ali zdaj v hipah té velke nesreče spoznamo svoje slabosti, i s pokorov, iz srca izvirajočov, prosimo tvoje milostivno Srcé za odpŭščenje.

Novo zavezo želemo sklenoti z Tebom, štera zaveza nam naj zagotovi za navseveke tvojo očinsko lŭbezen i zmožno obrambo. Kak je stári zákon daritvih krv zapečatila; pečat pa novoga zakona je tvojega svetoga Srca krv bila: spodobno vzemi, kakti zalogo naše posebne zaveze krv naših bratov, štera teče na bojnih poláj, štero Ti darŭjemo zdaj za slávo tvojega svetoga Imena i zednim za odpŭščenje naših grehov.

Daj, da v svetoj zvezi z Tebom vredni bodemo vživati blagoslov mira, i potom zemelskom potŭvanji, štero v tvojoj zvestnoj službi želemo preživeti, vredni poštanemo s tvojimi odičenimi Sveci v domovini večnoga mira moliti Tebé, ki s Očom i Svetim Dŭhom živéš i kralŭješ na vseh vekov veke. Amen.

*) Na novoletu se je tá molitev po vseh cerkváh naše pŭšpekije oprávilá. Dŭhovniki so jo naprejmolili, lŭdstvo pa za njimi. Do rok je lŭdem ne bila dána. Da jo pa vnoği želejo meti i moliti, spunimo njihovo želenje i jo objávimó. Spozosed tiskana se tudi dobi.

Bojni glási.

To že známo, ka so sv. oča XV. Bedenik vse vládare nagačali, naj konči tiste vlovence domo pústijo, šteri so več ne za boj. Tak si gučijo, ka z francuzi i angleži bi mí prek švicarskoga, z rusami pa prek romanskoga, ali bulgarskoga lahko to včinoli. Kda se pogovori od té reči dokončajo, nam je šče ne znáno.

Na srbskom se nikaj kúha. Novi vojvodje naših júnžnih čet so imenúváni pa drúgih držánj novine nam pišejo, ka naši zrákoplovi lečejo ober Srbije. Tú pa tam so túdi ménše bitke po meji, štere na to slúžijo, ka bole zvedijo protivnicje, kde má ov vékšo moč vkúpriprávljeno.

Na rususkom — v polskom deli — so nemci do Varšove prišli. Ne bode znán náglo šlo, ali vúpajo se, ka to trdnjávo obládajo. Níže doli kre potokov Nida i po izhodnoj stráni Dunajeca bi rusi radi predrli našo linijo proti krakovi, pa se njim nešče posrečiti. Po Kárpátaj se nazaj vlečejo v Galicijo, v Bukovini so vékšo moč nábrali vkúp, záto je zdaj tam bojna linija túdi bliže k Kárpátom, kde se naša vojska nema bojati od njihove moči. Przemislna so šče ne vúpali napádnoti, ár se bojijo, ka bi znova z velkov zgúbov šlo pa brezi vsega uspeha, kak preminočo jesén. Májo ga toti okolivzétoga, da ga pa vóne zostrádajo, ár je živeža tam zadosta.

Na nemško-francuskom bojišči vsaki dén so novi glási, ka tú i tam nemci z ništernov jamov naprejpridejo. Francuzje so posebno v Argonnes zvánih logáj okoli Verdun trdnjáve meli vékše zgúbe. Posamozni glási so eto:

Rusi so dozday zgúbili 2.600.000 lúdih vu mrtvecáj, ranjenih i vlovlenih. Oni sami za pol millione menje spoznajo, da so pa naši računi stálni.

V Bulgarii je sobranje — državno správišče — dalo oblást ministeriumi se skrbeti za bojne priprave.

Grčko šče nepristransko ostáti. Rusi so v slednjem časi precí živeža i strelíva šteli prek Grčkoga srbom poslati pa so ga grki ne pústili prej.

Nájbole nesrečno držanje je polsko po šterom so zdaj že dvakrat šli šeregi rususki i nemški sem-tam tak, ka rususke novine pišejo, ka zdaj že več ne mogoče tam živéža nájditi pa či bi zdaj nemci mogli názdrt iti, jih rusi ne bi mogli nasledúvati za volo pomenkanja živéža. Tak se nam vídi, ka njim nemci ne dájo toga skušati!

Za ranjence na Srbskom nemajo zadosta vračitelov pa vrástva. Po ništerni mestaj po dvá ležita na ednoj

posteli vu nezakúrjeni hütaj. Zday prosijo Srbi Francuze za pomoč.

Túrki so v Kaukazusi že 80 kilometrov daleč notri v Rususkom, njihovi arabi pa močno napádajo egyptomsko mejo j sueški prekop.

Srbi so prednje vojvodstvo znova v Niš predjáli z Belgrada, ár se tú ne čútljijo zadosta varne.

Zrákoplovi ober Dovera. Dover je angležka trdnjáva, na štero je preminoče dní 16 nemški zrákoplovov metalo bombe. Te zráčne ládje so prek Calaisja priletele ino so do Dúnkerkeja hodile. Francuzje i angležje so strelali ma njé, ali kvára so ne včinoli v njih.

Kak dugo de šče boj? Právijo ništerni, ka dokeč do lúdi meli. Drúgim se tak vídi, ka dokeč strlivo i živež bode. Trétji právi: dokeč eden ali drúgi ne pride vu glávno mesto svojega neprijatela — pa ne vem ka vse. Po pravici se pa te dokonča, kda edne stráni vojska zgúbi vúpanje sama vu sebi pa se za volo toga ne bode mela batrivnosti dale vojskúvati. Kí duže ostáne krepki ino veséli v tom boji, on vsakojački obláda. To si naj zamerkajo naši vojácje pa domáči!

Na morji so angležje znova dve velike ládje tak zváne Drédnote zgúbili, štere so njim nemške podmorske čuni zapravile.

Na rususkom je zdaj ne čakati velki bojov, dokeč bole ne zmrzne, ár v tom blati ne mogoče čet z strelivom ino živežom, niti štúkov sem tam voziti. Naša vojska si je napravila za sebov močne ceste, ka njoj potrebne stvári na mesto prído, ali dale gibati se je zdaj ne mogoče.

Japonsko lústvo je proti boji pa je ne dugo tak odločo njihov državni zbor, ka ne bodo šli v Europo nikomi na pomoč. Zday so že francuzje túdi sprevidili, ka nanč ne bi dobro bilo za njé, či bi oni z japonskov pomočjov obládali nemce, ár bi to v Áziji drágo mogli pláčati.

Kelko lúdih má Rusosko? Slednje račune od toga z leta 1897-ga mámo. Te je bilo tam 87 million starovercov, 14 mill. mohamedancov, 11 pa pol mill. katoličancov, 5 pa štrtín židovov pa 9 million drúgevere národov. Vse vkúp 123-24 million.

Na rususkom je na mestaj reberija. Kozáke pomali vse domo vlečejo z bojišča, ár so domá potrebni proti reberijašom. Telesne stráže polke so túdi domo pozvali, ka bi čuvali mir glávno-ga mesta ruskoga.

Pri Dunajec-i je naše teško topničarstvo z strelanjom vužgalo veliko skladališče neprijatela.

Zgúbe rusov Przemislni. Naše čete večkrat máli pohod napravijo na ruse, šteri grad oblegajo. Tei pohodi sa rusom 30 jezér lúdi že odvžéti i tak rusi pri tom grádi že dozday 100 jezér lúdih so zgúbili.

Zmága naša pri Przemislni. Naši so rusom vzéli predstražno postojanko v velikoči 60 kilometrov. To je pa že veliki falat.

Zgúbitve rusov pri Rawki. Na Polskom pri *Rawki* so rusi 500 lúdih i tri strojne puške zgúbili.

Drágoča v Lembergi. V Lembergi od rusov zasédenom je nezgovorna drágoča. Kila cukra 1 k. 50 fil; zmočaja 6 k; 100 kil drv 6 k; klopko konec 1 k; podplati na obútel 6 k. — Poleg drágoče pa túdi pomenjkanje. Žene fiskališov moro novine po vulicaj odávati, čestniki pa moro kakše blago od hiše do hiše nositi, ali v kavarni igrati, če ščejo se preživiti. —

Nemške zmáge nad francozi. Na francozkom bojišči so nemci morili do 5000 francozov, 5200 so jih vlovili i zaplenili 14 topov, (štúk) 6 strvjnih pušk i več revolverskih topov. Od *Aisne* na sever več ne ga francozov, nemci so je popolnoma odbili. — Na Belgijskom so túdi srditi boji, ali ne veliki i sreča je bole kre belgijske stráni. — V Elzási so luti, krvávi boji bili med nemci i francozi, ali francozki napádi so odbiti.

Novi minister za zvúnešnje zadeve.

Grof Berchtold Leopold, dozdašnji minister zvúnešnjih zadev, je od svoje slúžbe odstopo. Na njegovo mesto je imenúvao apoštolski kral barona Burián Števana, ki je vogrskoga zleženja. Narod se je naime na Stomfi v požonskoj županiji iz starodavne, plemenite rodovine.

Svojo slúžbo je zmerom na Shodi oprávlao; bio je v Aleksandriji, na Ruskom, Grčkom, Srbskom, Bolgarskom v diplomacijskoj slúžbi, vsa shodna pitanja zato dobro pozna i bo znao v tom boji pripraven presvet davati svojimi apoštolskomi vladári.

Pred imenúvanjom tem je noso čast kraleskoga ministra.

Víšešnji živež sliši vládi.

Vogrška vlada je za Deželni Gospodárski Odbor (Országos Gazdasági Bizottság) dolkúpila v celom orsági od vsakoga posestnika víšešnje gotovčino pšenice, žita, ječmena i ovsa.

Vsaki bo dužen záto od oblásti določeno víšešnje zrnje Deželnomi

Gospodárskomi Odbori za gotove peneze prekdati i na določeno prvo železniško postájo spraviti.

Ki gotovčino svojo skrije, zataji, ali pa od oblasti zastávljeno zrnje potroši, odá, bo kázni podvržen, štera zná ségati do 600 koron plače i dváme-sečne voze.

Veliki potres.

Zemla se je na Talijanskem páli genola i nešteta cvetoča mesta porušila lüdi pa na jezere pod sébe zakopala. Dozdaj je više 30 jezér mrtvih dokazanih. To je ešče sreča v nesreči, ka je potres najbole v tistih krajeh divjao, kde je zavolo močvarnatnih tleh prebivalstvo redko. Od nesreče se sledéče poroča:

10 jezér mrtvih v Avezanoi. Potres je v Avezanoi 10 jezér lüdih spoklao, samo jezero se jih je rešilo. Celo mesto je porušeno. Rešeni so od stráha na pol zmešani v glávi postali. Glasoviten grad: Colonna je tüdi porušen. Čestniki i vojáki mesta so mrtvi. Da tramovje na vse kráje leži, težavno ide rešenje, pa se tužno jéčanje sliši izpod nazvalin.

Ranjenci v Rimi. Iz Avezano-je je več sto ranjencov pripelano v Rim, iz šterih so vnogi v pápovoj bolnišnici: Santa Marta, dobili mesto.

Sveti oča med ranjenci. Svéti oča je pohodo ranjence potresa v bolnišnici svojoj, je njé tolážo i lübeznivo podario. Svetoga očo so na toj poti sprevájali: kardinala *Gaspari* i *Merry de Val*, pa *Debisogni* tajnik.

„Sora“ mesto je porušeno. Dozdaj v porušenoj Sori 450 mrtvecov najšli. Ranjence v barakke i šatore správlajo. Réd vojaštvo gordrží.

Veliki kvári. Brzójáv (telegram) so popravili, šteri naznánja, ka je cela krajína vničena i veliko škodo so trpele občine: *Rierno*, *Celano*, *Arelli*, *Terchio*, *Colarmere* i *Pescina*.

„Aquila“ je popolnoma porüsená. Vnogo jih je spoklanih i vnoge mrtvece so nej mogli ešče zpod razvalin odkopati.

Král obiskao ponesrečene kráje. Kral je z svojim adjutansóm pohodo ponesrečene kráje i lüdstvo tolažo z svojim obiskom. Pozdráve je odklono od sébe.

Teštament ednoga vojáka — križ za Cankovsko cérkev.

„Z Bogom ostáni moj rojstni dom“ — tak so pravili naši slovenski vojáki, kda so slovo jemáli od svojih lüblénih. I kda so to milo reč „z Bogom osta-

nite“, to najlepšo slovo vöpovedali, te se njim je srce v morje žalosti potopilo, oči so njim pa potoke skúz polevale. Istina, vesélo so šli Bogi na čast branit domovino, ali to veselje je súzno bilo. To veselje je spodobno bilo k veselji Jezušovomi, z šterim je na križi strahovite bolečine i potrto, nezmerno žalost prenášao.

Na to Jezušovo žalost je mislo voják Bence Alojzi z Beznovec, kda je slovo jemao od svojih domáči. Tá je stopo pred tužnoga očo svojega, na njih je vrgo svoj globoki, zahvalen pogléd i njim pravo: Oča lübleni, odhájam od vas v nevarnost smrtno, špomin ščém postaviti, šteri de naj ešče po smrli vküpvézao: „*küpite za našo cérkev en križ z mojih prihranjenih penez!*“ — Voják je odišo, šrapnel ga je rano na osmih mestaj — ali vesélo je trpo svoje grozne bolečine, záto ka je vedno v pámeti meo svoj križ, svojega križanoga Jezúša podobo, štero so po njegovom naročili oča dali napraviti, g, plebanoš so jo pa blagoslovili i na mesto položili. — Pa kak dugo bo kinčo lepe cankovske cerkvi steno té spominski križ, bo glasno svedočo, ka je v srcah slovincov za časa boja prebivao právi düh domolübjá i bogábójánosti. — Darovnik ranjeni se lepo vráči i komaj čáka vüro, kda bo šo páli branit vero i domovino z pomočjov Križanoga.

Glási.

Novi plebanoš. Namesto Vugrinčič Boldizára, ki je na pokoj odiše, je v Črensovce za plebanoša dozdašnjí namestnik, *Čácič Jožef* imenüvani od ministra za bogočastje. Čestitamo njemi i njemi želemo sadonosno dühovno pastérštvo na toj velikoj fari. — Na vnoga leta!

„Starine železnih i salajskih Slovincov.“ Pod tem naslovom je najdeni pred ništerimi letami zgodovinski rokopis pri Gradi, v šterom je razprávljena zgodovina vogrskih slovincov. Pisao jo je brščas šteri grački dühovnik, poprávla pa nikdašnji sinički plebanoš Košič.

Rokopis je zdaj na svetlo dan od „Zgodovinskoga Drüštva“ v Maribori i má v tiskovini 61 strani. Toplo priporáčamo to zgodovino našim naročnikom. Dobi se pri *Zgodovinskem Drüštvi* v Maribori, *Marburg Steierm.*

Tožba vojakov z Kaniže i Soprona. „Dekline nam pošilajo lepe pozdrave. Nam je nej zaté lepe pozdrave, nego za obdržanje krščanske vere, za štero se do naše zadnje kaple krvi ščemo vojsküvati. Kaj nas motite? Vzemite si bole čislo i knigo v roke i molite mesto pisanja pozdrávov za mir i za vojake, ka srečno pridejo domo v svojo rojstno

domovino, kde njim je zibelka tekla.“ Tak daleč se grasi tožba, štera je vsikdár, posebno pa v tom žalostnom časi opravičena.

Ples — gizda. Na Horvackom je ples prepovedan v tom žalostnom časi, v Austriji tüdi, celo v Beči; v Budapešti tüdi se ne drži — v našem kráji tüdi ne sme biti. Z Gornjega krája smo pa nikaj takšega zvedili, pa celo ka vu „voskih jankaj“ ga ščejo nešterne gizdače plésati. — Steri stariš lübi Bogá i preštima skužé telikih potrth src, ne bo té nesmilene posvetnosti dopüsto svojim domačim i tüdi ne bo nišče se gizdavo i plesao, kda jezeri ino jezeri okoli njega trpijo i mirajo, če má samo piknjico pobožnosti i poštenosti v svojoj düši.

Nesreča. Na Dolnjoj Bistrici se je vtopila Gábor Verona, véliki beteg imajoča ženska. Vrglo jojé, kda je z cerkvi šla domo i da niščenej bio pri njej, glava njoj je na polpod vodo prišla pa se vtopila.

Z konjom vréd je spadno v Črensovcih eden ulanec, kda se je po nikšem posli skoz véši jezdo. V galoppi je jašo, kda je pred njega stopila edna nora židovka „Mariška“, štera se že leta dugo potepale po Črensovcih, čeravno ne sliši sem. Naj je ne pohodi, je náгло zadržao konja, šteri je spadno i pod sébe dobo tüdi svojega jezdeca. Nekaj sta se obá stukla, dobro zblatila ali vekša nesreča se njima je, hvala Bogi, ne pripetilá.

Tišinsko posojilno drüštva lepo napredüje i močno cveté. Tá prosto lüdstvo pomagajoča nastáva nepozáb-noga Jvanoczyja je v tistoj máloj fari v krátkom časi 8000 k. vloge dobila i da je penez nišče nej potrebüvao, so v Budapešt odposlani. To kaže na dobrotánje lüdstva, kaj je pokojni rávno nameno doséči.

Kovačja cehska drüžba z Brezovice, Male i Velike Polane je letos ne držala goščenja, nego je na ranjence darüvala 12 k., 48 fil. i na večno mešo 20 k., za pokojne kotrige. To je zaistino popolen, po Srca Jezušovoga želi doprinešen dár v tom časi, šteri se ne more zadosta pohvaliti i preporáčati.

Nove bolnišnice v Čakovci. Vojaštvo v Čakovci barakk-bolnišnice dá delati na fundüši ulanarske kasárne. Najobprvim za 400 betežnikov je napravijo. Tak te v Čakovci 1350 ranjencov bodo oskrblávali.

Komi trebe težáka delavce, naj se zglási pri poledelskom ministri. Dobi zevzéte ruse i srbe, ali more njim za živež dati k zajtrki zafrigano župo, k obedi 100 gramov mesá i priküho, večer pa samo priküho. Krüha njim more dati vsakomi kilo i 200 gramov na dén pa dvakrat na den tej brez ruma. Opojna pijača se njim ne sme dati. Čas dela je 12 vür z počitkom vréd. Štrázarov hrano držáva plati.

Tišinska cehska drüžba je dobila 20 k. podpore od posojilnice domače i med kotrigami je tüdi nabrano 13 k. na pozív v Novinah objávljeni i to vse

prekdáno sobočkomi g. ešpereši na Rdéči križ.

Socialdemokratne novine na Tišini. V Tišinsko faro je k novomi leti dosta nevernih i nedomolübnih novin „Szabad szó“ bilo poslanih. Naj té čemérne gobe ne pokvarijo tamošnji dobri ljudih, je domači plebanoš že dve nedeli ostro nastopo proti njim na predganici. Daj Bog, da bi njegove reči uspešne bilé.

Na táborske pošte št. 11, 39, 51 se kdaštéč brez zadržka smejo zavitki pošilati.

Törjansko senje, štero se navadno drži včetrtek čarnoga tjedna, bo letos na drugi dén prestávljeno, na márc. 26-ga, záto ka na čarnoga tjedna čtrtek svétek Marijinoga Oznanüvanja spádne letos.

Dár sostarskoga ceha v Vélkoj Polani. Dnes tjedan smo objavili, ka je sobolški ceh nej držao goščenja i darüvao na ranjence i na večno mešo za pokojne kotrige. To je pomota. Šošarski ceh je to včino i nej sabolski. Sabolski so meli goščenje, ali zato so na ranjence tüdi darüvali 6 k. 20 f. Obema Bog plati! Popolnejše delo je pa te prvi zvrso, to je šošarski, v tom časi. Srce Jezušovo naj njemi bo plačnik za njé.

Dár malopolanskoga sobolskoga ceha. Na ranjence je darüvao 12 k; na večno meso za pokojne kotrige ceha pa 20 k. zaistino lepo delo!

Slovo treh vojakov. „Pozdráv od nás slovincov, ki smo vzéli slovo od lübih starišov, bratov, sestér i dobrih poznancov. Lehko nas smrtna krugla zadene, i se ne bomo vidili več tü. O molite, ka se bomo na ovom sveti. — Trpeli bomo, ali radi, to je naša krščanska dužnost. Pa pokorimo se vsi. Grešili smo, jočimo za grehe pa tak te prosimo za zmágo i mir. To včinite za nás, drági naši, to včinito mi tüdi, vam obečamo. Bog nam pa naj bo milostiven. Vüpamo se v njem, ka nas ne ostávi.“

Z Bogom bratovje, sestre Marijine družbe i čtevci i teh Novin slovenske krajine. O molite, molite za nás, vas prosimo lepo. *Hári Alojzi, Črpnjak Leopold, Berc Alojzi.* — (Bomo molili, drági vojáki zavás i vse ove naše tüdi. Vrednik.)

Slovo naših regrutov. Kramar Jožef iz Srednje Bistrice, Petek Ivan z Izakovec, Balažic Matjaš z Dokležovja i Ošláj Jožef z Filovec so sledečo lepo slovo poslali vrédništvi Novin:

„Drági čtevci Marijinoga lista i naših málih Novin! Pozdrávimo vas mi, vaši vojáki, iz Pozsony-ske doline, iz naše vojaške domovine, štero zdaj žapüstiti i dale v kraj od vás odpötüvati moremo. Slovo ščémo od vas vzéti mi šteri smo komaj dvajseti let stari i že povržemo svoj rojstni dom, svoje lübe starše i pajdajše. Oktobra 25-ga smo šli prvič od vás. Veliki šereg nás lübečih nas je sprevodo. Veséli smo bili... matere naše so pa jokale i britke skuzé na naša srca polevale. Ali Bogi smo se v roke dali i vesélo se odpelali v Lendavo. Tam so nas čakale lepe hiže vlakove v

šterih so nam pa nej stolic pripravili, zato smo si pa mogli vsaki na svoj žalosten kufer dolsesti i tak smo se pelali v Kanižo v kasárne, v šterih so nas čakali naši častniki pa so nas, mláde fante, odpelali v Pozsony-ske kasárne.

Komaj so nas tü mujštre navčili, pa nas že pelajo na to žalostno bojno pole. Mi pa z veseljom idemo se vojsküvat za našo krščansko vero i za našo domovino.

Idemo i vas, drági naši, povržemo. Z Bogom vam vsem vrávinu, vrli slovinci, najbolje pa našim štarisom, ki té listek čitate i vas prosimo, da bi nas z svojov vrelov molitvov pomagali.

Bog pa naj tüdi plača stojezerokrát na tom i ovom sveti tomi slovenskomi dühovniki, šteri májo veliko čést v Somboteli, šteri so naš očistili od grehov ino so nas okrepili z Kristušovim telom morebit kak z popotnicov proti večnoj domovini, šteri so tak milostioni bili, ka so nas v tistom krátkom časi, v šterom smo se mi v Somboteli müdili, kak svojo dečico goriprijali, so nam lepi navuk držali, poleg šteroga ščemo ostati verni vojácje za krščansko vero i za našo domovino do slednje kaplice krvi.

Tak, drági slovinci, Bog naj bo z vami i znami! Srečno do se videnja.

Više imenüvani dečki so hodili po kola i konje v Szombathely i tam odnet so nam to lepo slovo poslali, štero smo z drage vole objavili, zato ka sija iz te krátkih vrstic velika srčna jakost naše mladine.

Za kratek čas.

Pitanje i odgovori na vojaskom nabori v Kaniži.

Rekrút. Prosim slab sem bio pri zadnjem nabori.

Zdravnik. Od tistihmal ste se pa, kak vidim, lepo okrepili. Pripravni ste.

Rekrút. Želodec me vsikdár boli.

Zdravnik. Verjem vam, draga düša, i milite se mi. Vi se morete več gibati, če ščete se zvráčiti. Na bojišči pa jé zato lepa prilika. Pripravni ste.

Rekrút. Nemiren sem zmérom.

Zdravnik. Ki na prostom zráki pod milim nebom spi, nemirovnost zgübi. Pripravni ste.

Rekrút. Z ednim okom slabo vidim.

Zdravnik. O vi z ednim okom bole te vidili, kak rusi z dvema. Pripravni ste.

Rekrút. Teško čüjem.

Zdravnik. Nikaj ne dene. Mi smo pri vojákah navajeni glasno gučati. Pripravni ste.

Rekrút. Prosim, jaz na srci mam falingo.

Zdravnik. Opazüje srčno bitje tožča pa právi: Čestitam vašemi zdravniki. Popolnoma vas je zvráčo. Pripravni ste.

Rekrút. Planta od mere proti zdravniki i právi: leva noga mi je kračiša.

Zdravnik. Opazivši, ka se samo djali, njemi právi: To nikaj ne škodi, práva noga je teliko dugša. Pripravni ste.

Rekrút. Eno štirideset betegov

naprej nosi, v šterih trpi i za volo šterih misli, da je nepripraven za vojaški stan.

Zdravnik. Vi prav máte. Jáko ste betezni, zato pa dobrota bo za vas smrt. Pripravni ste.

Pošta.

Vč. Al. Nast. Gradec. 6 K. sem dobo, ali ne vem na koj so poslani? **Mar. Jan. Bakovci.** Če so tisti starišje ne namenili za siné pláčati, zakaj so novin ne vcaši gorpovedali? Zakaj so je te čiteli dozdej brezplačno? Naj si ne mislijo, ka je to brezgrešno delo i naj si ne mislijo, ka ne bi mi je dužni bili povrnoti. Dužni so mi je. — Vam pa srčna hvala na vašem trüdi, vi nikaj noj ste dužni. **Derv. Mih. Bodonci.** V krátkom ga dobite po pošti, česte ga ešče nej, novine pa vsele pri Sakoviči. To je lepo i hválevredno ka se tak skrbite za svoj družino. **Štev. Jož. Vančavés.** Z Horvatovim e dobite. Pozdrav vsem. **Vuč. Štef. Krašči.** To sta si z ženov bár dobro zmislila, ka sta 5 k. na samostan odločila. Bog vama lepo pláti. Da bi bar vsakomimi slovenskom zákonskomi pári takša dobra misel prišla včasi na pamet! **Pint. Štef. Večeslavci.** Prve liste ešče tam dobite, druge pa na svoj naslov. Povejte zato cehmeštri, ka štiri menje dobijo ov mesec. Lepa hvala na naročnikovom pozdrávi. To me veseli, ka se radüjete spisi v maternom jeziki. **Kor. Jür. Ritkarovci.** Dobo sem vse v roke. Za prvi péték ste že zamüdili mešo v januári, zato februára dve pospoloma bodeta. Čeden i dober človek rad ma dobro čitenjé. Prav je tak. **Marija Klemar. Ropoči.** Če mate liste, vsaka plača 2 K. na leto za novine. Konči 50 fil. more vsaka zdaj včasi dolpláčati. **Magyar J. Haselbach.** Dobo sem 4 kor. Z toga 80 fil. stári dug od Novin Pozvék Jožefa 1 K 20 fil. pa ostane na Marijine liste za njega na letošnje leto, 2 K. pa na vaše liste i Novine. Bog pláti. **F. K. Grad.** Pisao sem po oblast. V kratkom jo dobite, če neste jo že. Zdravo. **Vogrl. L. Cankova.** Pismo vaše je ravno en tjedan hodilo. Lehko je kam v boj zavdarilo, pa so je rusi zevzéli? — Hvala na novici. Drugoč páli kaj, pa te bo od vas tüdi kaj. Novi naročniki dobijo liste i pridáni snopič brezplačno, kak stári. Té dnéve je dobite do rok. **Den. I. Prelog.** Dobo sem peneze. Hvala. **D. M. D. Sl.** Naj se gizdavijo norci. Čeden človek se njim sméjé, moli za njé, naše pa pazi. To delaj! **Horv. Ant. Srdišče.** Vse sem vam dao znova poslati, ali na polleta je 1 K. 50 f. od ednoga, ár nemate Marijinoga lista. **Luthar St. Vučagomila.** Dobo sem 3 K. i od Krista 1 K 50 f. Hvala. Novine pošilam. **Št. Serec Louisville.** Pošlem vam list i novine na dáni naslov. Anton je v boji, bio je že domá, pa nazájodišo, kda je ozdravo. Veseli me, ka na prazne, guče nikaj ne date i dühovnike zagovarjate Jezuš vam bo plačnik za to. **Rev. M. I. Golob. Bridgeport.** Tistoga naslov mi dajte, ki má na posojili od Marijinoga lista 363 K., rad bi njemi pisao, či bi mi že lahko kaj nazajplatio. Če je živ, da se nikaj ne glási domá. Če kaj znáte, kde bi bio, prosim, naznanite. Pri g. M. kak ste pisali, má knige na odajo; morebit tam odnet. bi dobo té dug. V toj zadevi sem v Novinah oproso že g. M. tüdi, prosim obá še ednok. Nov. 29-ga sem to proso v Novinah. Srčen pozdráv.

Nepodpisana pisma se ne preglednejo i ne dobijo zato tüdi odgovora.